

A Fővárosi Ítéltábla a Ügyvédi Iroda által képviselt ... felperesnek dr. ... ügyvéd ... által képviselt ... alperes ellen eredeti állapot helyreállítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. február 27. napján meghozott 12.G.44.710/2015/25. számú ítélete ellen a felperes részéről 26. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 57.057.554 (Ötvenhétmillió-ötvenhétezer-ötszázötvennégy) forint követelés vonatkozásában előterjesztett megállapítási kereset elutasítása tekintetében helybenhagyja, egyebekben hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot e körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja;

megállapítja, hogy a felperes másodfokú perköltsége 150.000 (Százötvenezer) forint + áfa, az alperesé 150.000 (Százötvenezer) forint, a felperes által le nem rótt jogorvoslati illeték összege 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét – melyben elsődlegesen engedményezés és tartozás átvállalás tárgyában az alperessel 2014. december 15-én megkötött szerződéstől történő elállása folytán a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:212. § (3) bekezdése alapján eredeti állapot helyreállításaként a ...-... ..ban végzett beruházással összefüggésben az ... Zrt. (a továbbiakban: megrendelő) által az alperesnek kiegyenlített 43.236.226 forint és járulékai megfizetésére támasztott igényt, valamint annak megállapítását kérte, hogy a megrendelővel szemben a ...i ... kivitelezési munkáival kapcsolatosan fennálló 57.057.554 forint összegű követelés a felperest illeti; továbbá másodlagosan a fenti szerződés 1991. évi XLIX. törvény (Csódtv.) 40. § (1) bekezdés b) pontja alapján feltűnő értékaránytalanság miatti megtámadása folytán az érvénytelensége megállapítását és az elsődleges keresettel egyező módon az eredeti állapot helyreállítását, valamint megállapítást kért – elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 forint perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra 1.500.000 forint le nem rótt eljárási illetéket. A ...i projekthez kapcsolódó elsődleges kereset elutasítását azzal indokolta, hogy a 2014. december 15-i engedményezési szerződés és tartozásátvállalási szándéknyilatkozat, valamint az ehhez kapcsolódó ugyanaznap kelt megállapodás szerint a felek között engedményezési szerződés jött létre, ezzel párhuzamosan az alperes tartozásátvállalási szándéknyilatkozatot tett, melyek értelmében a felperesnek a megrendelőtől járó követelése az alperest illette, a felperesi alvállalkozóknak a teljesítésükkel kapcsolatosan fennálló követelése pedig a tartozásátvállalás

folytán a továbbiakban az alperest terhelték. Az engedményezési szerződés és tartozásátvállalási szándéknyilatkozat I. pontjának utolsó bekezdése – amely azt rögzíti, hogy az engedményes az engedményező nevében és képviselőjében eljárva a díjak megfizetése tekintetében tárgyalásokat folytat – ellentétben áll a II. ponttal, mely szerint nem egyeztetés lefolytatására vonatkozó megbízottkénti eljárásra szerződtek, hanem kifejezetten tartozásátvállalás történt az alperes részéről. A lefolytatott tanúbizonyítás eredménye – különösen ... és dr. ... vallomása alapján – az elsőfokú bíróság azt találta megállapíthatónak, a felek szándéka a megállapodásokkal az volt, hogy az eredményesebb igényérvényesítés érdekében az alperes a felperes mint szerződő fél helyébe lépjen és mind a járandóságok behajtása, mind az alvállalkozók kifizetése általa történjen meg jutalék fejében. Valamennyi tanú vallomása szerint az alvállalkozók kifizetésének nem volt határideje, így nem alátámasztott az a felperesi előadás, hogy az alvállalkozók kifizetésére vonatkozó kötelezettség azonnali volt, ugyanakkor nem fogadta el az alperes azon védekezését sem, hogy az alvállalkozók felé a kifizetési kötelezettsége csak akkor állt fenn, ha az engedményezési szerződés alapján megszerzett járandóságot a megrendelőtől megkapta. Ezen feltétel fennálltára nyilatkozott ... a tanúvallomásában, ugyanakkor a szerződést szerkesztő dr. ... ügyvéd a feltételről nem tudott, illetve ez az írásbeli megállapodásban sem szerepelt. A 2014. december 15-én kelt megállapodásokat az elsőfokú bíróság akként értelmezte, az engedményezés, illetve a párhuzamos tartozásátvállalás eredményeként nyerhető haszon mértékét korlátozták, csak a 20%-ot meg nem haladó sikerdíj megtartására volt jogosult az alperes, a különbözetre elszámolási kötelezettsége áll fenn.

A tanúvallomásokból kitűnően az alvállalkozók értesítése a tartozásátvállalásról megtörtént, nincs jelentősége annak, hogy az alperes írásbeli jóváhagyást nem igazolt, mert a szerződés az alakiság megsértéséhez jogkövetkezményt nem fűzött, továbbá a tartozásátvállaláshoz hozzá nem járult ... Kft., valamint ... Kft. részére a teljesítés közvetlenül a megrendelő részéről megtörtént, így felőlük alperesi fizetési kötelezettség nem áll fenn.

Kifejtette, a Ptk. 6:203. § (1) bekezdésének a tartozásátvállalásra vonatkozó szabályozásából az következik, ha a kötelezett és a jogosult megállapodik egy harmadik személlyel abban, hogy a kötelezettnek a jogosulttal szemben fennálló kötelezettségét átvállalja, a jogosult a szolgáltatást kizárólag az átvállalótól követelheti. Ezen jogszabályhely, illetve a megállapodások tartalmának értelmezése alapján arra vont le következtetést, a tartozásátvállalás folytán az alvállalkozók – annak elfogadása után – követeléseiket kizárólag az alperessel szemben érvényesíthetik. Az alperes részéről a teljesítés elmaradása nem jelent szerződésszegést, mivel egyrészt az alvállalkozókkal való tárgyalásra, annak alapján az alaposnak bizonyult igények teljesítésére vállalt kötelezettséget, amennyiben pedig azt nem teljesíti, az alvállalkozók a követelésüket kizárólag az alperessel szemben érvényesíthetik. Ekként a felperes részéről a teljesítéshez fűződő érdek megszűnése, érdekmúlás nem állapítható meg, a Ptk. 6:213. § (1) és (3) bekezdései, valamint 6:140. § (1) bekezdése alapján vizsgálva az elállást, annak nem volt alapja. Jogszerű elállás hiányában az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelem sem foghatott helyt, továbbá az elállás jogszerűsége esetén sem lenne helye a kért jogkövetkezmény alkalmazásának, mert a követelésből levonandó a ... Kft, valamint az ... Kft. részére igazoltan megfizetett, de a perben nem bizonyított összegű teljesítés.

A ...i projekthez kapcsolódó másodlagos kereset elbírálása körében rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az igényérvényesítés nem tekinthető elkésettnek, a felperesi felszámoló a 2015. augusztus 25-i iratátadás időpontjában értesülhetett a vitatott szerződésről, így a 2015. november 19-i perindítás a Csődtv. 40. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határidőn belül történt.

Ugyanakkor a kereset érdemben nem megalapozott, az engedményezés a 100 forint ellenérték kikötése mellett sem tekinthető feltűnően értékaránytalan jogügyletnek, mert a tartozásátvállalás és az engedményezés együttesen értelmezendő és értékelendő. A megrendelőtől várt összeg engedményezése az alvállalkozók felé történő kifizetés alóli mentesüléssel összevetve feltűnő értékaránytalanságot nem eredményez. Figyelembe vette az elsőfokú bíróság dr. ... tanú azon

vallomását, hogy a várható kifizetés és bevétel nagyjából egyezőnek tűnt, ezért határozták meg 100 forintban az engedményezés ellentértékét. Emellett a szerződésből kitűnően az alvállalkozók követelése nem mind alaposak, illetőleg az engedményezett követelést kifejezetten bizonytalanként jelölték meg. Feltűnő értékaránytalanság hiányában pedig az érvénytelenség megállapításának és a kért jogkövetkezmény alkalmazásának nem lehetett helye.

A ...i projekt vonatkozásában előterjesztett elsődleges és másodlagos megállapítási kereset vonatkozásában kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy az 1952. évi III. törvény (rPp.) 123. §-a szerinti jogszabályi feltételek közül teljesült – lejártság hiányában – a teljesítés követelésének a kizártsága, ugyanakkor a kért megállapításra a felperes jogmegóvása érdekében nincs szükség, ugyanis az engedményezési szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérhette – ahogyan kérte is –, annak megalapozottsága esetén a megrendelő nem teljesíthet, csak felé, így jogainak az alperestől való megóvása érdekében az engedményezési szerződés érvénytelenségének a megállapításán túlmenően egyéb megállapításra nincs szükség. Megjegyezte továbbá, a keresetben kért annak megállapítása, hogy az 57.057.554 forint követelés a felperest illeti-e, az érdemi elbírálásnál feltételezné a megrendelő perbenállását, illetőleg az adott összegű követelés megalapozottságának a vizsgálatát is.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte a megváltoztatását, az alperes keresete szerinti marasztalását.

A Ptk. 6:203. § (1) és (2) bekezdései felhívásával kifejtette, a tartozásátvállalás három pólusú jogviszonyt keletkeztet a kötelezett, az átvállaló és a jogosult között. A tartozásátvállalásra irányuló szerződés létrejöttéhez a kötelelem mindhárom szereplőjének a megállapodására szükség van. Álláspontja szerint az alperesnek az érdekmúlásra alapított elállással szembeni védekezése körében azt kellett volna bizonyítania, hogy a ...i projekten közreműködő alvállalkozók mindegyikével a megegyezés a tartozásátvállalás vonatkozásában létrejött, így érdekmúlás nem következhetett be. A keresetlevelében már részletesen kifejtette azon jogi álláspontját, hogy nem tartozásátvállalásra irányuló jogviszony jött létre a peres felek között, hanem a Ptk.-ban nevesített teljesítésátvállalásra kerülhetett sor. A Ptk. 6:205. §-a szerinti jogintézmény a tartalmát tekintve kétpólusú, a kötelezett és az átvállaló jogosult hozzájárulása nélkül kötött szerződése, amelyben az átvállaló arra vállal kötelezettséget, hogy az esedékességkor a kötelezettnek a jogosulttal szemben fennálló tartozását teljesíteni fogja. Az ezen jogintézményhez fűződő magyarázat szerint a megállapodás kizárólag a felek között hatályos, a jogosult és az átvállaló között nem hoz létre jogviszonyt, így az előbbi nem követelheti a tartozás teljesítését az átvállalótól, utóbbi nem teljesítése esetén a kötelezett szerződésszegés címén léphet fel ellene. A teljesítésátvállalás során a kötelezetti pozícióban nem következik be alanycsere, az alapjogviszony mellett egy másodlagos, a jogosulton kívüli jogviszony jön létre, melynek keretében a jogosult követelését az átvállaló köteles kielégíteni, vagy a kötelezettet olyan helyzetbe hozni, hogy az teljesíteni tudjon. A 2014. december 15-i megállapodás szövegéből megállapíthatóan három pólusú, azaz tartozásátvállalásra vonatkozó jogviszony egyáltalán nem jött létre, figyelemmel annak 3. pontjában rögzítettekre, valamint arra, hogy az alvállalkozókkal jogviszonyban továbbra is a felperes állt, teljesítést várt az alperestől, amely az alvállalkozók felperessel szemben fennálló követelése kielégítését jelentette volna.

Nem osztotta a felperes az elsőfokú bíróság azon álláspontját sem, hogy az alvállalkozók felé fennálló kötelezettség teljesítésének határideje nem volt, az erre levont jogi következtetés nem áll összhangban a Ptk. 6:35. § (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakkal. A lefolytatott tanúbizonyítás eredménye szerint a felperes célja egyrészt az volt, hogy a megrendelőtől teljesítésigazolás kerüljön kiállításra, amely a teljesítés előfeltétele volt; másrészt, hogy az alvállalkozók követelése kielégítést nyerjenek. A szerződések rendszeréből, illetőleg a tanúk vallomásából is rekonstruálhatóan a felek szándéka egyértelműen kiterjedt az alvállalkozók követelésének határidőben történő kielégítésére is, figyelemmel arra, hogy a felperes feléjük a megállapodás megkötésekor már jelentős fizetési késedelemben volt. Ennek megfelelően a szolgáltatás rendeltetéséből – mely alatt az alvállalkozók

felé történő teljesítés értendő – az azonnali teljesítési kötelezettségre lehet következtetést levonni a Ptk. 6:86. § (1) bekezdése szerinti értelmezés alapján.

Véleménye szerint nem helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja az elállás tekintetében sem. A Ptk. 6:140. § (1) bekezdése alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlat egységes abban, hogy érdekmúlás akkor következik be, ha a szerződés megkötésével elérni kívánt cél a kötelezett késedelme miatt már nem valósítható meg, azaz már nem állhat az elállásra jogosult fél érdekében az utólag bekövetkezett körülmény folytán, hogy a másik fél teljesítsen. A felperes számára nyilvánvalóvá vált, hogy az alperes annak ellenére, hogy a ...i projekttel összefüggésben a vállalkozói díjat beszedte, az alvállalkozók felé kifizetést egyáltalán nem teljesített, és azok igényüket továbbra is a felperessel szemben érvényesítik, így részéről érdekmúlás következett be, mely az elállást megalapozta. Egyébként az a körülmény, hogy az alvállalkozók a követelésük kielégítését továbbra is a felperestől várták, megerősíti azon álláspontját, hogy tartozásátvállalásra irányuló három pólusú jogviszony nem jött létre.

Bejelentette a felperes, hogy az elsőfokú határozat meghozatalát követően tudomására jutott adóhatósági ellenőrzés során az alperes adózóként igazolni és számviteli bizonylatokkal alátámasztani nem tudta, hogy a 2014. december 15-én felperessel kötött megállapodásokban foglaltak szerint került sor a részére kifizetett 38.327.512 forint felhasználására, így az állami adóhatóság részéről megállapítást nyert, hogy az alperes az alvállalkozók felé kifizetést egyáltalán nem teljesített. Ezen új tényállítás, illetőleg az ennek alátámasztására becsatolt adóhatósági jegyzőkönyv, mint bizonyíték figyelembevételét a rPp. 235. § (1) bekezdése nem zárja ki.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbíráláshoz nem tárta fel teljeskörűen, a levont jogi következtetése csak részben, a ...i projekthez kapcsolódó kereseti kérelem elutasítása tekintetében helytálló.

A lefolytatott okirati, valamint tanúbizonyítás kétségmentes eredménye alapján és alappal azt feltételezve, hogy a gazdasági élet szereplői az ésszerű gazdasági akaratukkal összhangban létesítenek egymással a polgári jog által engedett jogviszonyokat, a Fővárosi Ítéletábrla az alábbi eltéréssel osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a peres felek közötti szerződéses konstrukció jogi minősítésére, az abból eredő kötelezettségekre vonatkozóan.

Kizárólag a peres felek közötti – azaz – kétoldalú, egymással szorosan összefüggő megállapodásként jött létre 2014. december 15-én külön okiratba foglaltan a Ptk. 6:193. § (1) bekezdése szerint minősülő engedményezés és a Ptk. 6:272. §-a szerinti megbízás, melyek szerint – a Ptk. dispozitivitásából következően megengedetten és atipikus jelleggel – a felperes a megrendelővel szemben a ...i és a ...i iskola kivitelezéséből fennálló követeléseit a felhasználása tekintetében meghatározott célra rendelten ruházta át az alperesre, akinek engedményesként megbízást kellett teljesítenie; a bizonytalan követelések behajtása, a hozzá ténylegesen befolyt vállalkozói díjból a felperesi kivitelezésben közreműködő alvállalkozók és beszállítók alapos pénzügyi követeléseinek kielégítése volt a feladata, melyhez – illetve a feljűk fennálló tartozás 20% mértékű sikerdíjjal premizált csökkentéséhez – szükséges megbeszéléseket, tárgyalásokat kellett lefolytatnia, a befolyt és a közreműködőknek ki nem fizetett összeg különbözetére pedig – a sikerdíja figyelembevételével – elszámolási kötelezettség terhelte a felperes felé.

Az engedményezés tárgyának célra rendeltségéből, abból hogy az engedményezett követeléssel kötöten rendelkezhetett, azt a saját céljaira nem fordíthatta, okszerűen az következik, hogy az alperes az alvállalkozók és a beszállítók felé csak a hozzá megrendelőtől ténylegesen befolyt

összeből volt köteles kifizetést teljesíteni, az egyéb vagyona terhére nem, ettől eltérő esetben ugyanis ésszerűtlen, a sikerdíjjal kellően nem kompenzált kockázatot vállalt volna. Az elsőfokú bíróság tévesen nem fogadta el az alperes e körbeni védekezését azon indokolással, hogy az okiratokat szerkesztő dr. ... tanú ezen szerződési feltételre nem emlékezett, illetve hogy az okiratokban sem szerepelt. A fent nevezett tanúval egyidejűleg kihallgatott, felperesi ügyvezetőként eljáró ... tanú ugyanis teljes egészében az alperes védekezését alátámasztóan vallott a felek szerződési akaratára akként, hogy „...csak akkor állt fenn a ... kifizetési kötelezettsége a megállapodásunk szerint az alvállalkozók felé, ha ő megkapta a járandóságot, ha behajtotta azltól.”, mindezért az okiratba foglalás hiánya ellenére az alperesre nézve a kockázatvállalást tekintve kedvezőbb helytállást szóban előíró szerződési tartalom megállapítható volt.

Az elsőfokú ítéletben foglaltaktól eltérően azon következtetés levonásához, hogy a peres felek fenti, atipikus jellegű, vegyes jogviszonya a Ptk. 6:203. § (1) bekezdése szerinti tartozásátvállalást is tartalmazott, nem állt rendelkezésre elegendő peradat. Egyrészt nem feltárt a harmadik fél, konkrétan nem beazonosított az érintett alvállalkozói, beszállítói kör, másrészt a tanúbizonyítás is kétséges eredményre vezetett e körben, mert dr. ... sem a hozzájárulásra, sem annak megtagadására konkrétan nem tudott nyilatkozni, ... az alvállalkozók 90%-ával történt tárgyalásról tudott, egyedül ... vallott akként, hogy „Az alvállalkozóktól írásbeli hozzájárulást nem kértünk, mindenkit tájékoztattunk, és senki nem tiltakozott.”, ez viszont – tekintve, hogy a hozzájárulásnak egyértelműnek és kifejezettnek kell lennie – önmagában súlytalan.

A tartozásátvállalás bizonyítottságának az elmaradásából, a peres felek közötti jogviszony háromoldalúvá válása hiányából – a fellebbezésben foglaltaktól eltérően – még nem következik az, hogy a Ptk. 6:205. §-a szerinti teljesítésátvállalásra került sor, az e körbeni konszenzus megállapítására önmagában a tartozásátvállalási szándék szerződésben rögzítése nem adott alapot.

Mindezért a ...i és a ...i projekttel kapcsolatos elsődleges kereset megalapozottságának az elbírálásához az alperest terhelő, a fentiek szerint meghatározott szerződéses kötelezettségek – követelésbehajtás, a befolyt vállalkozói díj célra rendelt felhasználása, azzal történő elszámolás – teljesítése volt vizsgálendő, a felperes ugyanis érdekmúlást eredményező szerződésszegésre alapított elállása jogkövetkezményeként kérte az eredeti állapot helyreállítása körében a megrendelői teljesítéshez hozzájutó alperest 43.236.226 forint és járulékai megfizetésére kötelezni, illetve annak megállapítását kérte, hogy az 57.057.554 forint követelés jogosultja.

A 2015. június 4-i jognyilatkozatában a felperes a komplex jogviszonyukra vonatkozó elállása okaként, alperesi szerződésszegésként azt sérelmezte, hogy a megrendelőtől behajtott követelésből az alvállalkozók kifizetésére, az átvett pénzüsszeggel történő elszámolásra nem került sor, a keresetében pedig azt állította, hogy ezen szerződéses kötelezettségek teljesítésének az elmaradása kötelezett késelemlként érdekmúlásra vezetett, mely az elállását megalapozta, így az általa kért jogkövetkezmény alkalmazásának van helye.

Az elsőfokú bíróság a tartozásátvállalás létrejöttére – a fent kifejtettek szerint alaptalanul – levont jogi következtetése által meghatározottan tért ki a szerződésszegésre hivatkozás vizsgálatára, így az teljes körűnek nem tekinthető, a tényállás e körben részben feltáratlan maradt.

Helytelenül foglalt állást az elsőfokú bíróság abban is, hogy az alvállalkozók felé történő alperesi eljárás határidőhöz nem köthető.

Nem vitás peradat, hogy a megrendelő az alperesnek a ...i projekthez kapcsolódóan 2015 januárjában teljesített. Tekintve, hogy a korábban már rögzítettek szerint az alperesnek a hozzá befolyt összeből kellett a felperesi tartozások kiegyenlítése iránt a beszállítók és az alvállalkozók felé intézkednie, a követeléshez hozzájutással esedékessé váltak ezen kötelezettségei. A szolgáltatás összetettségére tekintettel – ennyiben osztotta a Fővárosi Ítéltábla a felperes teljesítési határidőre

vonatkozó fellebbezési érvelését – a Ptk. 6:35. § (3) bekezdése szerinti kisegítő szabály alkalmazásának helye lehet, az alperes egyébként a védekezését nem alapította arra, hogy a 2015. június 4-i elállásig eltelt idő a teljesítéséhez bármely okból ne lett volna elegendő.

Abból tehát, hogy a szolgáltatás nyújtására fix határnapot, határidőt nem szabtak – azon érthető okból, hogy a követelésbehajtást bizonytalan kimenetelűnek vélték – nem következik az esedékessé válás, a kötelezett alperes késedelembe esésnek, illetve annak a kizártsága, hogy a felperesnél a ...i projekthez kapcsolódó alperesi késedelem a Ptk. 6:154. § (1) bekezdése szerinti elállásra vezető érdekmúlást eredményezzen, ennek vizsgálata azonban elmaradt.

Az sem vitás peradat, hogy a megrendelő a ...i projekthez kapcsolódóan kifizetést nem teljesített, így a felperes a behajtásra nem került 57.057.554 forint követelés kezelése tekintetében nyilvánvalóan nem mulasztott, szerződésszegő magatartást – eltérő felhasználás, elszámolás hiánya – nem tanúsíthatott, emiatt viszont az érdekmúlás miatti elállásra alapított elsődleges megállapítási kereseti kérelem tényalap nélküli, mely minden további feltétel vizsgálata nélkül önmagában a kereset elutasítására kell, hogy vezessen.

A másodlagos megállapítási kereseti kérelem elutasítására helytálló indokkal került sor, mert érvénytelenség esetén sem lenne helye a felperes által kért megállapításnak a rPp. 123. §-a szerinti konjunktív jogszabályi feltételek teljesülésének a hiánya folytán.

Figyelemmel arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel támadott határozatot csupán részben, a ...i projekthez kapcsolódó kereset elutasítása tekintetében bírálhatta felül érdemben, a rPp. 213. § (2) bekezdése alkalmazásával részítélettel határozott az 57.057.554 forint és járulékai követelés vonatkozásában előterjesztett megállapítási keresetet elutasító ítéleti rendelkezés helybenhagyásáról, valamint a rPp. 252. § (3) bekezdése alkalmazásával döntött a 43.236.226 forint és járulékai iránti marasztalási keresetet elutasító ítéleti rendelkezés hatályon kívül helyezéséről, mely körben a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak az alábbiak szerint kell eljárnia.

Az érdekmúlás tekintetében a rPp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperes a bizonyító fél, ugyanakkor az általa állított szerződésszegésekre – tekintve, hogy azok mulasztások – nemleges bizonyításra nem kötelezhető, így az alperest terheli annak igazolása, hogy a megrendelőtől hozzá befolyt összegből a felperes beszállítóit, alvállalkozóit kifizette és a sikerdíjára is figyelemmel, az elszámolás végeredménye folytán a felperes felé tartozás megfizetése nem terheli.

Az elszámolás alperes által igazolt eredményétől függően lehet a továbbiakban következtetést levonni arra, hogy az elállás időpontjában a felperes által állított érdeksérelem fennállt-e, ha történt szerződésszegés, annak súlya érdekmúlást, az utóbbi pedig elállást megalapozott-e, ha igen, a keresetben kért jogkövetkezmény alkalmazásának helye van-e és mennyiben, azaz a ...i projekthez kapcsolódó elsődleges kereset megalapozott-e.

Az elsődleges kereseti kérelem aplotalansága esetén az elsőfokú bíróságnak át kell térnie a másodlagos kereseti kérelem elbírálására azzal, hogy a feltűnő értékaránytalanság mint érvénytelenségi ok vizsgálata során – amennyiben e körben a megismételt eljárás eltérő eredményre nem vezet – tartozásátvállalásra vonatkozó jogviszony létrejötte nélkül kell mérlegelnie, helytállóan hivatkozott-e a felperes a kölcsönösen nyújtandó szolgáltatások közötti egyensúly hiányára, illetve érvénytelenség esetén az általa kért jogkövetkezmény alkalmazásának helye lehet-e.

A Fővárosi Ítéltábla a 4/2009. (XII. 14.) PK vélemény I. pontja alapján a részítélettel elbírált követelés és a hatályon kívül helyezéssel érintett követelés összegére tekintettel arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem nyílt módja az elsőfokú perköltség felőli rendelkezés felülbírálatára, ezért az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban hozott érdemi határozatában az elsőfokú perköltség

egészéről ismételtén döntenie kell.

Az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezése folytán a Fővárosi Ítéltábla a rPp. 252. § (4) bekezdése alapján a peres felek másodfokú perköltségét csupán megállapította – mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak alkalmazásával, a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan, mérlegeléssel megállapított jogi képviseleti munkadíjból, valamint a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illeték összegéből áll –, annak viseléséről a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság határoz.

Budapest, 2018. november 20.

. Kurucz Zsuzsánna s. k. a tanács
elnöke
Levek Istvánné dr. s. k. előadó
bíró

Dr. Felker László s. k. bíró